

## **Islamisk-Kristent Studiecenter (IKS) - Center for Sameksistens**

*Årsberetning 2012-13 v. formanden, Lissi Rasmussen 18.marts 2013*

Islamisk-Kristent Studiecenter har i det forløbne år været uden lokaler. Derfor har der ud over arbejdet med de tre konkrete projektområder: ligebehandlingsarbejde, omsorgsarbejde på sundhedsområdet og arbejde med indsatte og eksindsatte unge ikke foregået så meget udadvendt arbejde lokaliseret i IKS, som der plejer. Det meste af arbejdet er foregået ”ude i byen”. F.eks. er besøg i centret blevet henvist til andre steder (særligt Dansk Islamisk Center), mens møder og samtaler har fundet sted i Skt. Johannesgården, Dansk Islamisk Center eller på IKS's postadresse.

Dette problem er løst, når centret får hjemsted i nye lokaler i Ryesgade 30, forhåbentlig primo maj. IKS' bibliotek, som stadig befinder sig på Center for Europæisk Islamisk Tænkning (CEIT), Det Teologiske Fakultet vil blive flyttet til denne adresse.

### **Ansatte og frivillige**

Ingen ansatte, men stadig stigende antal frivillige i forbindelse med de to omsorgsprojekter. To af vores medarbejdere/bestyrelsesmedlemmer, *Waseem Hussain* og *Fatih Alev* er nu ansat som imamer ved Københavns Fængsler henholdsvis på fuld tid og med 50 timer om måneden.

### **Projektvejledning, rådgivning og foredragsvirksomhed**

Også i år har der været et antal henvendelser om hjælp og information til studerende, om rådgivning og kontakter i forbindelse med projekter, specialer, foredrag og oplæg i forskellige sammenhænge.

### **Studiegrupper**

Studiegruppe (ca. 20 deltagere) læser kristne og muslimske tekster og diskuterer forskellige emner, introduceret af deltagerne (initiativtagere: *Theodor Jørgensen* og *Safet Bektovic*).

### **Hjemmeside**

Der er lavet en ny og mere tidssvarende og funktionel hjemmeside. *Fatih Alev* har stået for designet af hjemmesiden.

### **Møder og konferencer**

#### ***Internationalt Iqbal-symposium:***

IKS har også i år stået for det årlige Iqbal-seminar, denne gang den 10. november 2012, i samarbejde med *Iqbal Academy Scandinavia (IAS)* og med temaet, ”The role of Sufism in modern Islam - theologically, politically and socially. Pakistan and Denmark.” Seminaret blev afholdt på Det Teologiske Fakultet i Købmagergade. Mere end 60 forskere og studerende fra Danmark, England, USA og Pakistan deltog.

De to hovedindlæg, som senere blev publiceret i redigeret form i vort tidsskrift, blev holdt af to pakistanske Iqbal-forskere, *Mustansir Mir* og *Javed Majeed*, som er professorer på universiteter i henholdsvis England og USA.

Første del af seminaret omhandlede det historiske aspekt af emnet, sufisme og Iqbal. Var Iqbal i virkeligheden sufi? Eller hvordan forholdt de to størrelser sig til hinanden? Anden del drejede sig om sufisme i den danske/vestlige kontekst. Hvilken form har sufismen taget her?

### **Ligebehandlingsarbejde**

IKS har fortsat tre repræsentanter i Ligebehandlingsudvalget under Institut for Menneskerettigheder. Udvalget mødtes ca. 4 gange i 2012, hvor eksempelvis den politiske og den kulturelle situation og tendenserne i samfundet med hensyn til diskrimination og ulige behandling på grund af køn, religion, seksualitet, handicap og etnicitet, blev drøftet og behandlet.

### **Etnisk Ressourceteam**

Etnisk Ressourceteam (ERT) arbejder på fire hospitaler (Rigshospitalet, Herlev Hospital, Bispebjerg Hospital, Hvidovre Hospital, Glostrup Hospital). IKS støtter transportudgifter for ERT-frivillige.

Naveed bruger meget tid på undervisning på hospitaler og i andre relevante sammenhænge, bl.a. Oslo Universitet og på at modtage delegationer fra resten af landet og andre lande.

Etnisk Ressourceteam har i 2012 fået følgende aktiviteter:

172 henvendelser fra patienter, pårørende og hospitalspersonale

73 gange undervisning på hospitaler i regionen

37 gange møder, arrangementer, vejledning

11 forskellige sprog er blevet talt af de frivillige

23 forskellige ressourcepersoner har været brugt

91 (52,9 %) af henvendelserne er fra Rigshospitalet, 30 (17,4 %) er fra Herlev Hospital, 16 (9,3 %) fra Hvidovre Hospital, 10 (5,8 %) fra Bispebjerg Hospital og 6 (3,5 %) fra Glostrup Hospital. Dertil kommer enkelte henvendelser fra Psykiatrisk Center Sct. Hans, Frederiksberg Hospital, Århus Universitetshospital, Helsingør Hospital og Gentofte Hospital.

### **Katalysator (fængselsprojekt)**

IKS har i samarbejde med foreningen, *Vores Unge* igangsat Projekt Katalysator for indsatte og eksindsatte unge (særligt med etnisk minoritetsbaggrund) i Københavnsområdet (dvs. primært Vestre og Blegdamsvejens Fængsel, Vridsløselille, Herstedvester, Horserød og Jyderup).

I mere end to år har IKS kunnet tilbyde et antal *frivillige ressourcepersoner (pt. 23)* til unge, der giver udtryk for at ville forlade kriminaliteten.. Flere af disse unge er kommet videre i deres liv og er i gang med uddannelse eller arbejde. Der er nu foruden de frivillige mentorer i alt 30 ressourcepersoner/coaches i projektet.

Vi har pt. haft *45 ordninger med indsatte*. Heraf har 9 haft mere karakter af besøgsvenne- og studiehjælpsordninger. De resterende 36 ordninger har været mentor/ressourcepersonordninger. Heraf sidder den unge i 17 tilfælde stadig i fængsel, i varetægt eller under afsoning, med kontakt til sin ressourceperson. 10 har lagt kriminaliteten bag sig og er nu i gang med uddannelse eller arbejde, mens 9 er blevet løsladt, og der er ikke længere kontakt til ressourcepersonen.

Parallelt med ordningerne arbejder de to imamer (Fatih Alev og Waseem Hussain) og undertegnede fængselspræst med de unge i fængslerne i form af *individuelle samtaler og studiekredse* samt andre støttende aktiviteter, hvor fællesskab og et liv uden kriminalitet står centralt. Undertegnede har løbende grupper i de to fængsler med deltagere, der har en ressourceperson i Katalysator. I grupperne har de unge mulighed for at støtte hinanden i deres beslutning om at komme videre i deres liv uden kriminalitet.

Der er afholdt tre *debatcaféer* om Darwinisme og Intelligent Design, med oplæg ved Leif Jensen, som har skrevet en bog om emnet - i Vestre Fængsel den 26.juni og den 12.juli og i Blegdamsvejens Fængsel den 22.okt for mellem 15 og 25 deltagere ved hvert møde, som alle var håndplukkede. Der var utrolig stor interesse blandt deltagerne for emnet. De deltog aktivt i diskussionen, og flere købte Leif Jensens bog. Der er desuden blevet afholdt to debatcaféer om islam og kristendom samt julefrokost og Eid-fest i Blegdamsvejens Fængsel.

Katalysator har underskrevet en samarbejdsaftale med Københavns Fængsler og har desuden etableret gode muligheder for ressourcepersoners besøg af indsatte i statsfængslerne i Jyderup og Hørsholm.

Der er afholdt et *to-dages mentorkursus* 11.-12.maj i Natteravnens lokaler i Blågårds skole. Kurset blev finansieret ved hjælp af et legat fra *Danmission*. Kurset fokuserede på de unges problemstillinger, banderelationer, interesser og muligheder og på fængselsituationen.

Den første dag holdt tre ansatte i Københavns Fængsler oplæg fra hver deres vinkel. Derefter gav formanden for Vores Unge en opdatering af bandelandskabet. TV2News lavede et indslag om bandekonflikt og-rekruttering på Nørrebro. En af mentorerne gav et interview om sine erfaringer. Dagen sluttede med en oversigt over de unges forskellige problemstillinger.

Anden dag omhandlede først den religiøse motivation for omsorgsarbejde: hvad er sjælesorg i islamisk og kristen forstand? Hvilken rolle spiller religion i arbejdet? Der var enighed om, at den indirekte mission i form af eksemplarisk handling kan finde sted i omsorgsarbejdet, mens en fremfremsende mission i forhold til målgruppen ikke er acceptabel.

Der blev dernæst givet en grundig indføring i aspekter af tavshedspligt og i, hvilken betydning den har for mentorer/ressourcepersoner. Hvad kan evt. overtrædelse føre til?

To konkrete cases i form af to unges livshistorier med tilhørende spørgsmål blev drøftet i grupper. Kurset blev sluttet af med en oversigt over rammer for ressourcepersonarbejdet med konkrete retningslinjer.

Deltagere i kurset: 15 mentorer (herunder 3 præster, 2 læger, 2 jura-stud. og andre studerende, 4 tidligere indsatte). 8 ressourcepersoner (inkl. 3 fængselsimamer og en hospitalsimam, 2 fængselspræster, 1 psykolog). 10 nationaliteter og ca. 6 sprog (foruden europæiske) var repræsenteret. Der var en god stemning gennem hele forløbet.

Derudover har der været afholdt supervisionsmøder og –samtaler for ressourcepersoner, der besøger indsatte, og der blev afholdt en ”jule-mentorfest”.

En *række tirsdage* fra nov. 2012 har været åbne kl.17-19 for ressourcepersoner og eks-indsatte. Nogle af disse aftener har der været drøftelser af, hvad indholdet af det nye center skulle være.

Katalysator –medarbejdere har haft kontakt med flere relevante kommunal- og folketingspolitikere og har også haft foretræde for Socialudvalget, hvor projektet har været fremlagt.

Der er aftalt samarbejde med Askovgården i Korsgade, særligt omkring arbejdet med uddannelse og erhvervsområdet.

En eks-indsat, Ali og undertegnede har foreløbig deltaget i to provstikonventer i København for at fortælle om vores arbejde og hverve frivillige ressourcepersoner til arbejdet. Vi har indtil videre fået tre nye præster.

### **Besøg fra udlandet:**

IKS havde i to uger i marts-april måned 2012 besøg af to syriske kvinder fra Hama, *dr. Rufaida ALHabash*, leder af Islamic Studies Centre og Al Andalus Institute, og lektor *Ghada Ghazal*, underviser ved Al Baath Language Center, som vi har samarbejdet med siden 2005 omkring omsorgsarbejde i København og Hama. Begge rejste tilbage til Syrien i starten af april måned, men opholder sig nu i Qatar.

### **Andre projekter/aktiviteter**

***IKS' samarbejde med GERFEC, Frankrig (Le Groupement Européen pour la Recherche et la Formation des Enseignants Chrétiens, Croyants et de toutes Convictions, <http://www.gerfec.eu/>):***

Aminah deltog i oktober 2012 i organisationens styregruppemøde. To store arrangementer er under forberedelse:

*Toulouse 23.-27. april 2014* med titlen « Demain, quelle Europe pour les citoyens ? » [Hvilket Europa for fremtidens borgere?] - et samarbejde mellem 15 europæiske organisationer. Aminah deltager i det forberedende møde i Toulouse i oktober 2013.

*Coimbra (Portugal)* – et længere forløb bestående af 4 møder i perioden januar 2014 – juli 2015 med titlen "Européens d'aujourd'hui, bâtisseurs de l'Europa de demain" » [Europæere af i dag opbygger morgendagens Europa].

Begge konferencer/forløb støttes af det europæiske Grundtvig-program for livslang læring.

GERFEC er i januar 2013 blevet godkendt til – sammen med 7 andre NGO-organisationer - at deltage i Europarådets møder.

### ***Nyt projekt med fokus på kvinder i Egypten***

Med en bevilling fra Kvininfo på 23.475,00 DKK blev det i 2012 muligt for Islamisk-Kristent Studieceter at sætte fokus på kvinders stilling i Egypten i kølvandet på revolutionen. Samtidig fik IKS mulighed for igen at indlede et direkte samarbejde med organisationer og kirker i Egypten.

Christa Lund Herum (frivillig i IKS), der har boet i Cairo fra 2005-2007, rejste i maj 2012 til Cairo for at indsamle materiale til en bog om kvinder i Egypten. På baggrund af disse interviews bragte DAIs Nyhedsbrev to artikler om Egyptiske kvinder (se [www.detarabiskeinitiativ/nyhedsbrev/tema](http://www.detarabiskeinitiativ/nyhedsbrev/tema)). (se også vores Tidsskrift om islam og kristendom 2/2012).

Feltarbejdet skal føre til, at IKS i samarbejde med den Anglikanske kirke i og CEOSS (Coptic Evangelical Organisation for Social Service), begge Cairo, skal udgive en bog på engelsk og arabisk og muligvis også dansk om kvinder i Egypten efter revolutionen.

De bevilligede midler dækkede i første omgang omkostningerne til en rejse til Cairo i februar/marts 2013 med henblik på at etablere partnerskab mellem IKS og Den Anglikanske Kirke og CEOSS om et fremtidigt samarbejde om blandt andet interreligiøse og kønsrelaterede projekter. Både den Anglikanske Kirke og CEOSS ønsker at støtte projektet, så en samarbejdsaftale mellem IKS og de to skal udfærdiges og underskrives i foråret 2013. Det er derefter planen at der i løbet af sommeren 2013 skal ansøges hos blandt andre Kvininfo om mellem 300.000 – 500.000 DDK til udgivelse af bogen inklusiv oversættelser og redigering.

## **Medarbejderes aktiviteter i og udenfor Danmark (relateret til IKS)**

### ***Naveed Baig***

Marts 2012: Oplæg om islams forhold til andre religioner - *Muslimere i Dialog, Århus*  
 Blog-indlæg i generation i <http://generationi.me/at-laere-hvordan-man-laerer-det-er-det-forste-skridt/>

Oplæg i Davids Samlings sufisme-udstilling.

April: Oplæg i Toreby Kirke sammen med Eva Bernhagen om IKS' arbejde og erfaringer.

Maj: islam og dialog i praksis- IKS eksempel. Oplæg for KU studerende i DCenter  
 Islam og omsorg - oplæg til IKS kursus til frivillige

Juni: Religare rundbordsmøde på KU. Ang- deres rapport udgivelse.

paneldebat om religionsfrihed på insitut for menneskerettigheder

oplæg om islam, muslimer og samfund for produktionshøjskolen

August: Eid reception på Rådhuset

September: Artikel om islam og spædbarnsdød i stjernen.

interreligiøs bøn møde i Goteborg for IKS

Oktober: Religionsdialog i aalborg domkirke- oplæg

November: Oplæg i mødestedet om barmhjertighedsbegrebet i Islam for de frivillige  
 KMS leder konference i DK for IKS

December: Nytårgudstjeneste deltagelse i interreligiøse taksigelse på DR.

Januar 2013: Studerende fra Luther College, USA til Rigshospitalet og blev fortalt om IKS og ERT  
 Konsulent på Vesterbro Sogns besøgsrunde til moskeer på Vesterbro. jan-april 2013

Marts: Forelæsning om islam og sjælesorg, Teologisk fak, oslo

### ***Safet Bektovic***

Blev ansat ved Oslo Universitet (Det teologiske Fakultet) fra 1. oktober 2012 som lektor i islamiske fag (islamisk filosofi, islamisk etik og Sufisme)

Safet har deltaget i en stor international konference i Zagreb (Kroatia) om Islam i Europa i april måned 2012 samt en konference i Wien (juni 2012) om Muslimere i Europa.

### ***Theodor Jørgensen***

Har holdt en række foredrag i menigheder og kirkehøjskoler over emner såsom "Tror jøder, kristne og muslimer på den samme Gud?" og "Mission i en multireligiøs tid."

### ***Deniz Kitir***

*Sankt Povls Kirke, Korsør. 23. februar 2012*: Foredrag om gudsbilleder og virkelighedsforståelse i islam. Hvad betyder tro og tillid og tryghed i islam? Islams opfattelse af, hvad der er et godt liv, og hvordan det er rigtigt at leve, hvad der er livets mening og vort ansvar?

*UC – Diakonissestiftelsen, Frederiksberg. Sep.- okt. 2012*: Undervisning på professionsbacheloruddannelsen 3K (kristendom, kultur og kommunikation) på Diakonissestiftelsen. Forløb på 15 lektioner om islam med særligt fokus på islam i Danmark.

### ***Stéphanie Torbøl og Aminah Tønnsen***

Holdt oplæg ved et arrangement for kvinder i Tingbjergs Sundhedshus den 15 juni om islam og kristendom, forskelle og ligheder.

**Aminah og Hudaifa** deltager i projektet "Din tro min tro" ( [www.dintromintro.dk](http://www.dintromintro.dk) ) under Københavns Stift, hvor folkeskoler i Københavns Kommune kan rekvirere et gæstelærerteam bestående af en jøde, en kristen og en muslim, der fortæller om deres tro og traditioner, om det de er fælles om, og om det der adskiller.

### **Christa Lund Herum**

Siden 2011 har Christa deltaget i det såkaldte Islam-netværk under Folkekirke og Religionsmøde. Netværket består af ressourcepersoner vedr. folkekirkens møde med muslimer og islam og er etableret i samarbejde mellem Folkekirke og Religionsmøde og Teologisk Pædagogisk Center.

Netværket mødes to gange om året i Løgumkloster og drøfter udfordringer og muligheder i forbindelse med kommunikation og samarbejde mellem Folkekirken og muslimer.

*Safet Bektovic* fra IKS var gæsteforelæser ved det seneste møde i netværket i oktober 2012, hvor han fortalte om moderne islamfortolkninger: filosofisk og teologisk gentænkning af islam.

På det kommende netværksmøde skal Christa blandt andet fortælle om sin bog om egyptiske kvinder.

### **Lissi Rasmussen**

Har også dette år holdt en række foredrag og indlæg om kriminalitet og radikaliserings blandt unge med etnisk minoritetsbaggrund i regi af bl.a. Integrationsministeriet, Københavns Kommune/Socialforvaltningen, Kompetence center for ansatte i sikrede institutioner (Sølager), SSP-årsmøde, Kriminalforsorgens Uddannelsescenter.

### **Tidsskrift**

Der er udkommet to numre, 1/2012 (juni 2012) om centrets omsorgsarbejde på hospitaler og i fængsler og 2/ 2012 (januar 2013) om sufisme, Iqbal og kvindeperspektiv i Egypten.

### **Medlemmer**

Der er pt. 63 *individuelle* medlemmer og 14 *kollektive* medlemmer (inkl. støttemedlemmer).

### **Økonomi**

IKS har som sådan ikke haft nogen store udgifter i det forløbne år. Der er modtaget 450.000 kr. til projekt Katalysator fra *Edith og Godtfred Kirk Christiansens Fond* samt 38.000 kr. fra *Simeon-Sankt Johannes Sogns menighedsråd* til de to omsorgsprojekter. Der er nu tilstrækkelige midler til at betale husleje for det nye lejemål og ansætte en medarbejder.

### **Fremtid**

Vi glæder os meget til igen at have vore egne lokaler, denne gang dog sammen med en anden forening, *Vores Unge* og med særlige aktiviteter for unge, herunder tidligere indsatte med etnisk minoritetsbaggrund. Alle vore aktiviteter vil finde sted i disse lokaler. Også Etnisk Ressourceteam kan gøre brug af lokalerne.

Vi har før varslet, at mange af IKS' tidligere aktiviteter så som debatcafé, dialoggrupper og undervisning vil kunne genoptages, men i en ny ramme, dvs. med relevans til vore to omsorgsprojekter og ligebehandlingsarbejdet. Dette kan forhåbentlig snart blive en realitet. Vi har et stort netværk af frivillige og nye medarbejdere, som vil være med til at bygge dette rådgivnings- og aktivitetscenter op. Vi har dog behov for flere midler for at arbejdet vil kunne udvikle sig og inddrage flere unge, der har brug for støtte i deres liv.